

UNDERVISNINGS
MINISTERIET
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

TEMA:
Det pædagogiske læringscenter
som katalysator for skoleudvikling

Erfaringer fra tre projekter

AF DANMARKS
EVALUERINGSINSTITUT

Skolebibliotekerne har skiftet navn til pædagogiske læringscentre og har fået en større rolle i skoleudvikling. Hvad betyder det helt konkret rundtomkring på skolerne? Artiklerne formidler erfaringer fra tre aktuelle projekter om udvikling og organisering af de pædagogiske læringscentre.

Skolebiblioteket er i folkeskoleloven blevet erstattet med betegnelsen pædagogisk læringscenter og har fået en tydeligere skoleudviklingsfunktion. Målet er, at det pædagogiske læringscenter får en central rolle i den enkelte skoles kapacitetsopbygning med fokus på at fremme elevernes trivsel og læring. Læringscentret skal blandt andet understøtte det pædagogiske personales planlægning, gennemførelse og evaluering af undervisning på baggrund af Fælles Mål.

Artiklerne formidler erfaringer fra tre projekter, som i skoleåret 2016/17 har arbejdet med at udvikle og organisere det pædagogiske læringscenter gennem særlige indsatser. De projekter har fået tildelt midler fra Undervisningsministeriets pulje til lokal udvikling og etablering af praksisnær viden om den nye folkeskole.

På sidste side kommer læringskonsulent Thomas Jensen med syv gode råd til organisering og udvikling af et stærkt læringscenter.

Udarbejdet af Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) for Undervisningsministeriet, 2017.

Kort om puljen

Undervisningsministeriets pulje til lokal udvikling og etablering af praksisnær viden om den nye folkeskole har tildelt midler til 16 udviklingsprojekter i 14 kommuner. Udviklingsprojekterne gennemføres i skoleåret 2016/17. Formålet med puljemidlerne er at lade kommuner og skoler udvikle lokale løsninger i forbindelse

med nogle af de udfordringer, de oplever i arbejdet med folkeskolereformen, og på den baggrund skabe praksisnær viden. Puljen støtter udviklingsprojekter, der falder inden for to temaer: udvikling af en længere og mere varieret skoledag samt udvikling af en stærk læringskultur på skolerne.

Ledelsen skal bygge bro mellem klassen og det pædagogiske læringscenter

KOLDING OG KØBENHAVN

Titel:

PLC som strategisk udviklingsenhed og vejledningsfunktion.

Antal deltagende skoler:

11 skoler i Københavns Kommune,
6 i Kolding Kommune.

Formål:

Forsknings- og udviklingsprojektet undersøger, hvordan det pædagogiske læringscenter (PLC) kan fungere som en strategisk udviklingsenhed for skolen, et fysisk læringslaboratorium og en vejledende læringsresource for det undervisende personale og eleverne. Et fokuspunkt er, hvordan læringscentret kan udvikle elevernes arbejde med digitale medier, samt at støtte det undervisende personale i at gøre eleverne mere innovative.

Hvad skal der til, for at læringscenterets vejledere kommer tæt på klasseværelserne og bliver drivkræfter i skoleudviklingen? Det har 17 skoler undersøgt nærmere i skoleåret 2016/17.

17 skoler i Kolding og København deltager i forsknings- og udviklingsprojektet PLC som strategisk udviklingsenhed og vejledningsfunktion. Hver skole arbejder med cases, der tager udgangspunkt i hverdagen på den enkelte skole. På alle de deltagende skoler er ledelsen involveret – med god grund, da ledelsesmæssig opbakning er en afgørende faktor for, hvilken funktion læringscenteret får på skolen. Som Camilla Johansen, PLC-konsulent og leder af Pædagogisk Center i Kolding, siger: ”Hvis PLC skal være et strategisk udviklingssted, skal PLC arbejde sammen med ledelsen og aktivt definere, hvad man skal gøre og hvordan.”

Ledelsen er bindeled

Annette Hartøft, afdelingsleder på Lyshøjskolen i Kolding med ansvar for 4.-6. klasse, betoner ledelsens rolle i, at det pædagogiske læringscenter kan fungere som læringsvejleder.

”Det er mit ansvar at sætte forskellige kompetencer i spil og bygge bro mellem vejleder og lærer, så der bliver taget godt imod vejledningen. Der er ikke nogen, der synes, det er rart at blive afsløret i noget, de ikke er så gode til. Det er min opgave som leder at give tilbuddet om

vejledning til den kollega eller det team, hvor det halter lidt. Jeg italesætter, at det kommer til at ske.”

Ny vejlederidentitet

Da skolerne gik i gang med projektforløbet i 2016, havde Lyshøjskolen gjort sig ét års erfaringer med at etablere læringscentret og styrke teamets rolle som læringsvejledere. Annette Hartøft fortæller, at etableringen af læringscentret har givet vejlederne en markant anderledes rolle end den tidligere skolebibliotekarfunktion:

”Vi ser ikke det pædagogiske læringscenter som et gammeldags skolebibliotek, hvor medarbejderne så at sige venter på, at der kommer kunder ind ad døren. Læringsvejlederne er dér, hvor der er behov for dem. I projektåret har vi styrket læringsvejledernes identitet, og det har for mig at se været den store øjenåbner. Vejlederne ved nu, at de skal være opsøgende og udfarende, og lærerne tager godt imod dem.”

De konkrete aktiviteter i projektet tæller blandt andet mediepatruljer og ordpatruljer, hvor større elever underviser mindre elever i hhv. digitale medier og ordkendskab.

4 RÅD TIL LEDELSE AF LÆRINGSVEJLEDNING

Med afsæt i projekterfaringerne fra Lyshøjskolen giver skoleleder Annette Hartøft her fire gode råd til ledelse af læringsvejledning:

1/

Hav tunnelsyn, og tag afsæt i tematiske valg

”Projektet har lært os, hvor vigtigt det er at have et tunnelsyn. Det er vigtigt at turde vælge nogle projekter ud og arbejde koncentreret med dem i en periode. Det har været en god metode at arbejde systematisk med udvalgte områder, eller tematiske valg, og evaluere dem bagefter. Læringscentrets vejledere er med til at pege på de faglige huller, som fortjener særlig opmærksomhed, såsom faglig læsning.”

2/

Brug læringscentret som tværgående specialister

”Man skal som leder ikke tro, man selv er den skarpeste, men skubbe til udviklingen der, hvor det giver mening. Vejlederne har et særligt blik for de ømme tæer i skoleudvikling. Det kan være, at de kommer med et godt råd til lærerne om klasseledelse eller om dysleksi. Dialog med læringsvejlederen har gennemslagskraft. Vejlederne har også en tværgående viden, som er vigtig at få spredt til lærerne, fx om it og medier. Tilsammen har teamet en ekspertviden, der gør dem til et meget dygtigt hold.”

3/

Brug læringscentrets ekspertise til kvalificering af indkøb af læremidler

”For mig er læringsvejledere mit værn mod forkert indkøb af nye læremidler. Vi bliver overrendt med tilbud. Vejlederne fungerer som mine kritiske venner, der med tunnelsyn undersøger værdien af læremidler for vores skole. Det kan være at besvare spørgsmål som ’skal skolen have sit eget FabLab?’, ’skal vi have 3-d-printere?’ osv.”

4/

Giv læringscentret feedback

”Det er vigtigt at give feedback til læringsvejlederne. Jeg har siddet i læringscentret og observeret: Hvad foregår der, fra klassen kommer ind ad døren, til klassen går? Den feedback er med til at gøre læringscentret endnu bedre.”

Det pædagogiske læringscenter fastholder fokus på elevernes læring

FAVRSKOV

Titel:

Kapacitetsopbygning omkring skolens pædagogiske læringscenter.

Antal deltagende skoler:

13 skoler. Projektet inddrager skolernes PLC-kerneteam med 3 vejledere og 1 ledelsesrepræsentant, i alt 39 vejledere og 13 ledelsesrepræsentanter.

Formål:

Projektet skal understøtte og udvikle skoleledelsernes kompetencer til at lede skolernes pædagogiske læringscentre (PLC) og til at bedrive distribueret ledelse gennem det pædagogiske læringscenter.

13 skoler i Favrskov Kommune arbejder i et udviklingsprojekt med at kapacitetsopbygge det pædagogiske læringscenter, så det understøtter elevernes læring. Datafunderede lærings samtaler er en del af kapacitetsopbygningen.

”Hvad skal vi lære i dag?” Det er et spørgsmål, som indskolingselever er begyndt at stille deres lærere på Ulstrup Skole i Favrskov Kommune – og det er nyt. Spørgsmålet er begyndt at dukke op, efter at Ulstrup Skole har deltaget i udviklingsprojektet Kapacitetsopbygning omkring skolens pædagogiske læringscenter sammen med 12 andre skoler i Favrskov Kommune i skoleåret 2016/17.

På Ulstrup Skole har projektet blandt andet ført til et skærpet fokus på læringsmål. ”Lærerne oplever, at eleverne er blevet mere bevidste om, hvad de skal lære i timerne. Eleverne giver udtryk for den udvikling ved fx at spørge ’hvad skal vi lære i dag?’ i stedet for at spørge ’hvad skal vi lave i dag?’”, siger Lotte Pedersen, der er lærer på Ulstrup Skole og medlem af PLC-teamet på skolen.

Læring bliver et fælles anliggende

Med projektet har skolerne gjort det pædagogiske læringscenter til en ressource i skoleudvikling. For Ulstrup Skole har projektet været et startskud til at etablere et pædagogisk læringscenter. Tre af skolens lærere er blevet vejledere og en del af PLC-teamet. Udviklingsprojektet har lagt op til, at de deltagende skoler hver især

designer et fokusområde med afsæt i, hvad skolerne oplever som den største udfordring for kulturen og organisationen. Nogle skoler har valgt at sætte fokus på organisering af læringscentret og legitimering af dets funktion. På Ulstrup Skole var ledelsen og PLC-medarbejderne fra starten enige om, at arbejdet med læringsmål pressede mest på.

”Det tog os ikke lang tid at beslutte, at læringsmål skulle være vores fokusområde. Hvis vi som organisation kan blive bedre til at arbejde med mål i undervisningen, så tror vi på, at eleverne bliver mere motiverede og får et større udbytte af undervisningen,” siger Arne Rasmussen, skoleleder på Ulstrup Skole.

Han fremhæver, at læringscentret er et vigtigt led i det at synliggøre læringsprocessen. ”Et vigtigt formål med at etablere et pædagogisk læringscenter er, at læring gøres til et fælles anliggende. Ændringen i kulturen er på vej. Vi går fra, hvad vi underviser i, til, hvad eleverne skal lære. Det er en stor kulturforandring,” siger skolelederen. Han understreger, at læringscentret har en central funktion med hensyn til at igangsætte og fastholde skoleudviklingen:

”Det rykker, når vi italesætter elevernes læring. En ting er at få formuleret læringsmålene. Noget andet er at bruge målene, synliggøre dem for eleverne og få eleverne til at blive bevidste om dem. Her spiller læringscentret en vigtig rolle i at fastholde vores fokus.”

Læringssamtalen er redskabet

Et særligt træk ved udviklingsprojektet er, at læringscentret skal gennemføre datafunderede læringssamtaler med lærerteams. Både forvaltning, skoleledelse og vejledere udvikler i projektforsløbet kompetencer til at afvikle læringsamtaler. Alle teams på de 13 skoler har gennemført læringsamtaler, som i projektet er et vigtigt redskab til skoleudvikling.

På Ulstrup Skole er der lagt tre læringssamtaler for hvert team i løbet af et år. En læringssamtale varer typisk halvdelen time, og der deltager to vejledere sammen med et årgangsteam. Den ene vejleder gennemfører samtalen og har fokus på indholdet. Den anden vejleder hedder i projektet en game-master og er dén, der har styr på dagsordenen. Det skaber en tryghed for vejlederen ikke at stå alene.

”Den første læringssamtale skal tage afsæt i årsplanen. Hvert team skal under samtalen sætte nogle læringsmål op for, hvad man vil, og konkretisere, hvilke data der kan dokumentere elevernes progression. De to andre samtaler følger op på disse mål,” fortæller Lotte Pedersen.

Samtalerne handler blandt andet om processen med at formulere læringsmål. Det kan fx være to dansklærere, der arbejder sammen om at lave årsplaner for 5. årgang og sammen fordeler de Fælles Mål i årsplanerne. Læringssamtalerne er med til at fastholde en udvikling i undervisningen, forklarer skolelederen: ”Hvis vi laver en ressourcemæssig fordeling, så er den tid, vi allokerer til læringscenteret og læringsamtalerne, mere fastholdende for udvikling end at give hver lærer en halv times mere forberedelse hver uge.”

Få mål er bedre end mange

En af erfaringerne fra det første år med det pædagogiske læringscenter og læringsmål er, at det er en god idé at arbejde med tre-fem specifikke læringsmål i et forløb. ”Som et resultat af læringssamtalerne har vi fået den fælles erfaring, at man skal begrænse antallet af specifikke læringsmål i et forløb. Vi fandt i forløbet frem til, at hvis det skal have en positiv betydning for elevernes læring, skal man højst have tre-fem mål,” siger Arne Rasmussen.

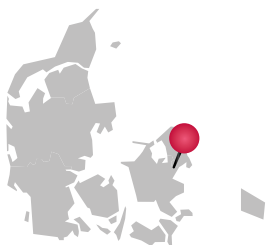
Projektforsløbet har ført til, at lærerne, i samarbejde med læringscentret, er blevet bedre til at konkretisere målene. ”Vi er blevet bedre til at formulere læringsmål konkret i vores klasser og teams med fokus på elevernes forudsætninger. Læringsmålene er gået fra en skal-opgave, til at man kan se meningen med det,” siger Lotte Pedersen.

Et tegn på forandringen viser sig i skolens trivselsanalyse: Eleverne har tit markeret, at de ikke har indflydelse på undervisningen. ”Vi kan se, at scoren gradvis bliver bedre. Vi tænker, at det handler om synligheden af, hvad der foregår i undervisningen. Læreren kommer ikke bare ind og siger ”det skal vi lære”, men inddrager eleverne ved at tale med dem om, hvad de skal lære. Med de store elever kan læreren også sige ”vi skal nå disse mål. Hvordan har I lyst til at lære dem?”. Det øger bevidstheden om, at eleverne har et medansvar,” siger Lotte Pedersen.

Udviklingen har taget fart, så skolen er kommet længere, end projektgruppen havde planlagt ved projektets start. Fremadrettet har læringscentret en vigtig rolle med hensyn til at fastholde udviklingen og gøde dialogen i teamene, fortæller Lotte Pedersen:

”Det er nemt at falde tilbage på, hvad vi plejer at gøre, når nyhedens interesse er overstået. Læringscentret har en vigtig rolle med hensyn til at fastholde fokus og sparringsmulighed. Det kan ikke gøres uden læringscentret.”

Vejlederne bliver synlige på skoleskemaet

Tre skoler i Greve Kommune deltager i projektet PLC med power, der skal synliggøre vejledernes rolle i skoleudvikling og få vejlederne på skoleskemaet og tæt på klasserne.

GREVE

Titel:

PLC med power.

Antal deltagende skoler:

Tre skoler.

Formål:

Projektet skal synliggøre vejledere og muligheder for refleksion over vejlederrollen samt oparbejde en skolekultur, hvor kollegial vejledning og supervision bliver naturlig og brugbar. Projektet sætter det pædagogiske læringscenter (PLC) og skolens øvrige vejledergrupper i spil i forbindelse med den konkrete skoleudvikling med afsæt i skolens data om elevernes læring.

Organisering kan være lidt abstrakt og billedfattigt, men ikke på Strandskolen i Greve. Her har en gruppe vejledere lavet et fysisk årshjul ud af kæmpe plancher og post-it-sedler. Årshjulet visualiserer de pædagogiske forløb og indsatser, som vejlederne står for i næste skoleår. På sedlerne står der eksempelvis forløb med flydende læsning, matematikværktøjet GeoGebra og en international dag. Desuden er de nationale test en del af årshjulet. Bagefter lægger vejlederne forløbene ind på skolens digitale platform, Meebook, så lærerne kan vælge at tilrettelægge deres undervisning efter forløbene.

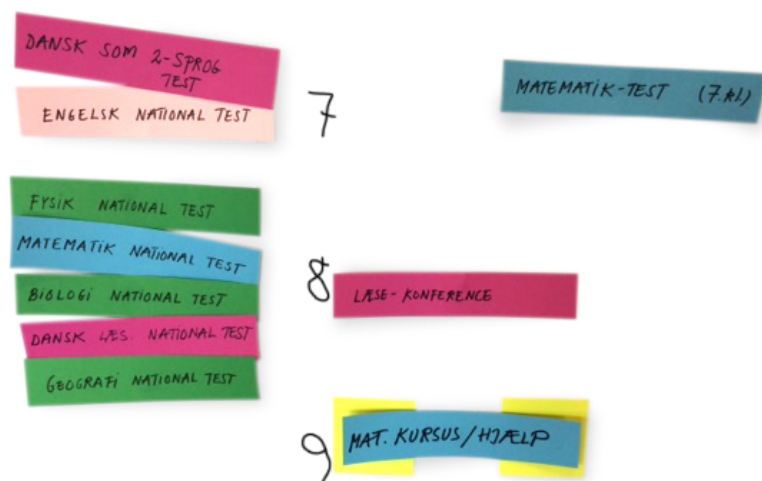
"Årshjulet har vist sig at være et virkelig godt redskab," fortæller Julie Vilstrup, der er PLC-tovholder for det pædagogiske læringscenter på Strandskolen og medlem af PLC-netværket i Greve Kommune.

På Strandskolen er det pædagogiske læringscenter en del af skolens udviklingsgruppe.

"Årshjulet er en mere proaktiv tilgang for vejlederne, frem for at de skal banke på klassedøren og spørge 'har du brug for mig?'. Årshjulet giver vejlederne en følelse af ansvar og medindflydelse, og lærerne udtrykker, at det er dejligt, at de kan lægge deres undervisning op ad forløbene."

Vejlederne er proaktive

Årshjulet er kommet i stand i forbindelse med Strandskolens deltagelse i projektet PLC med power. Ud over Strandskolen deltager to andre skoler i Greve Kommune. Projektet har især fokus på at synliggøre vejlederne som en del af den kollegiale supervision og skoleudviklingen. I projektet gennemfører hver

vejleder fire aktionslæringsforløb med udvalgte lærere og pædagoger. Vejleder og underviser aftaler et fokusområde, som vejlederen skal have fokus på i sin observation.

Den proaktive tilgang er en ny måde at organisere vejledning på. Vejlederne står i højere grad for tilrettelagte forløb og særlige dage end tidligere. Fx har det it-didaktiske team på Strandskolen lavet et udspil til, hvad skolen ønsker, at eleverne får af it-færdigheder fra 0.-9. klasse. Teamet tilbyder blandt andet hjælp til årgangsteamet og særlige forløb med fx kodning.

Vejledernes proaktive tilgang bidrager til, at vejlederne kan fokusere mere på hele klassen og på skolens generelle udvikling. Tidligere tog vejledernes indsatser især afsæt i, hvornår det brændte på for enkelte elever. Hvis Otto i 3. V fx havde vanskeligheder med læsning, så blev vejlederne tilkaldt, så de kunne tilrettelægge særlige forløb for Otto. "Indsatserne var ikke en fast del af årshjulet. Vejlederne tilbyder stadig særlige forløb for enkelte elever, men nu handler det også om at lave forløb, inden problemerne opstår. Den store forskel er, at vejlederne sætter en dagsorden, som ikke bare er ud fra nationale eller kommunale test," siger Julie Vilstrup.

Vejledning i klasserne

En målsætning i projektet er, at meget vejledning skal ind i klasserne. "Det var før i tiden sådan, at de børn, der havde særligt behov, fik noget ekstra. Vi har stadig brug for særlige indsatser, men bevægelsen går

fra det individuelle til gruppen. Tanken fra ledelsens side er, at der skal så meget ind i klasserne, at det ikke kun er enkelte elever, men hele klassen, der får et løft. Det kan fx være i forhold til læsning," siger Julie Vilstrup.

Den proaktive tilgang gør det mindre sårbart for den enkelte lærer, for indsatserne udstiller ikke problemer i enkelte klasser.

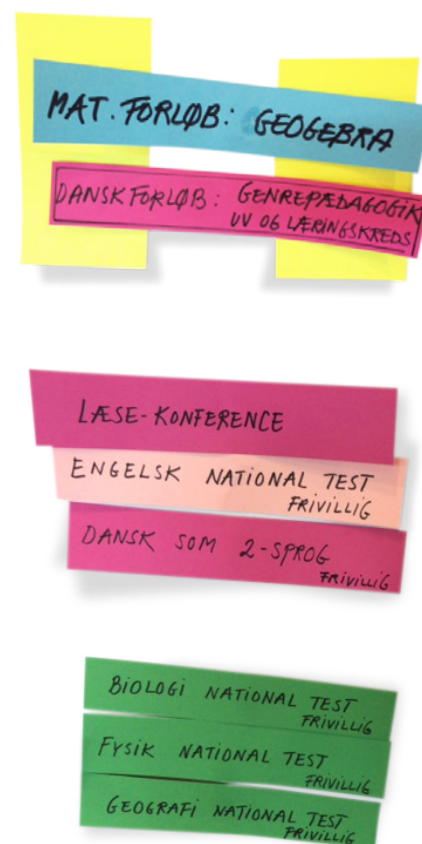
"Det er en kulturændring. Før gik læsevejlederen ned og hjalp enkelte børn. Nu har vejlederne også blik for klassen. Som lærer er man ikke vant til at have ekstra øjne på," fortæller PLC-tovholderen.

Gennem den nye organisering bliver læringsvejlederne mere synlige for kollegerne og sætter en dagsorden inden for udvalgte temaer. Fx skal 1.-klasserne have et forløb med genrelæsning, mens 7.-klasserne har forløb om flydende læsning. "Efter at vi er begyndt at lave årshjul, og lærerne får pædagogiske snakke med vejlederne, kan jeg mærke, at vi er lidt høje efter sådan nogle møder. Ledelsen kan mærke, at vejlederne får meget at skulle have sagt," siger Julie Vilstrup.

Ledelsen skal fortælle om organisering

Det kan dog være en udfordring for vejlederne at finde deres ben at stå på og få legitimitet, så vejlederne får en naturlig adgang til klasseværelserne. På Strandskolen har lærerne også lige skullet vænne sig til læringsvejledningen, fortæller Julie Vilstrup. Men det har hjulpet at tydeliggøre organiseringen over for hele skolen. "Vi har holdt udviklingsaftener for personalet, hvor vi har præ-

senteret læringscentret, og hvordan vi har valgt at organisere os på skolen. Det er vigtigt at tydeliggøre organiseringen. Samtidig har vi præsenteret udviklingsprojektet PLC med power. Som ledelse skal man meget hurtigt melde ting ud til kollegerne: Fortæl om vejlederne og organiseringen igen og igen. Det var svært at få lærerne med i starten, men pludselig gik der hul på bylden. Så udtrykte lærerne interesse for at arbejde med flydende læsning, GeoGebra, genrelæsning osv. Formålet er at få nogle dygtige og glade børn – ikke at vi skal rende til møder. Det kan alle se idéen med."

8 GODE RÅD

TIL UDVIKLING AF ET STÆRKT LÆRINGSCENTER

De pædagogiske læringscentre er stadig en ny opgave for skolerne. Hvad skal der til for at udvikle et velfungerende læringscenter? Læringskonsulent Thomas Jensen fra Styrelsen for Undervisning og Kvalitet giver her syv gode råd til organisering og udvikling af læringscentret.

1/

Stil skarpt på identiteten

"Vi har talt med mange skoler om, hvordan det pædagogiske læringscenter kan spille en rolle i forbindelse med skoleudvikling og kapacitetsopbygning. Vi kan se, at læringscentrets identitet er en af de typiske udfordringer: Hvem er vi, og hvad skal vi? Hvem er vi, når vi ikke er en del af den formelle ledelse, men heller ikke – alene – er en del af lærerne og pædagogerne? Det er spørgsmål, der fylder i læringscentrene. En måde at tale om det på er, at det pædagogiske læringscenter har den faglige ledelse inden for nogle afgrænsede områder, men ikke personaleansvar."

2/

Udstik en klar retning

"Skoleledelsen skal gøre sig klart, hvad den vil bruge læringscentret til: Hvilken rolle skal læringscentret have i forhold til elevernes læring og trivsel? Ledelsen må udstikke en klar retning for læringscentrets arbejde. Det pædagogiske læringscenter skal kunne bidrage til at gøre undervisningen bedre og samtidig bidrage til refleksion over praksis. Det er vigtigt at få talt læringscentrets rolle ind i skolens arbejde med at styrke de professionelle virke og refleksion over praksis. Der må udvikles systematikker, som sikrer, at læringscentret når ud til de rigtige."

3/

Lav en teambeskrivelse

"Min erfaring er, at hvis man på en skole laver en teambeskrivelse, der tydeliggør, hvilke områder medarbejderne i læringscentret har et fælles ansvar for, så synes både ledelser og vejledere, at det er nyttigt. Teambeskrivelsen bør tydeliggøre både det fælles ansvarsområde og det ansvarsområde, som den enkelte medarbejder i læringscentret varetager. Teambeskrivelsen er en vigtig trædesten på vejen til at forstå, at den enkelte vejleder er en del af hele skolens udvikling. Det er alle pædagoger og lærere selvfølgelig også, men vejledere og ressourcepersoner har en fremtrædende rolle i skoleudvikling."

4/

Fokuser på elevernes læring og trivsel

"Udvikling af det pædagogiske læringscenter må være orienteret mod elevernes læring og trivsel. I teamorganiseringen kan der være en tendens til at lægge fokus på samarbejde mellem voksne. Men i sidste ende er det bedre undervisning og bedre læring for eleverne, der er formålet med det pædagogiske læringscenter."

6/

Styrk læringscentret som team gennem fælles viden

"Mange skoler har vejledere inden for afgrænsede felter såsom læsning, matematik og it. Vejlederne har ofte ikke haft noget fælles på tværs af fagområder. Hvis læringscentret skal udvikle sig som et team, så handler det om, hvilken rolle vejlederne har hver især og i relation til skolens kapacitetsopbygning. Det er vigtigt at belyse, hvad teamet på tværs

af vejledere og ressourcepersoner må have en fælles tilgang til og viden om. Det er Fælles Mål og de tværgående temaer sproglig udvikling, it og medier, innovation og entreprenørskab samt skolens arbejde med data, kvalitets sikring af læremidler, den aktuelle problemstilling med implementering af digitale læringsplatforme mv."

5/

Skab en fleksibel ramme for vejledning

"Medarbejderne i læringscentret må bevæge sig opgavebestemt, efter hvad der kræves. Det kan være ved at undervise i klasserne eller ved at rådgive lærerne. Ledelsen og læringscentret må udvikle systematikker, der får læringscentret ind i klasserne som en løbende og normal del af med arbejdernes kompetenceudvikling. Der skal være en grundkontrakt på skolen: Det er vigtigt med en ramme, der giver vejlederen adgang til klasseværelset."

7/

Vær som vejleder udfarende og lydhør

"Rollen som vejleder er at være aktiv og udfarende frem for afventende. Samtidig er det vigtigt, at vejlederen er meget lydhør i forhold til, hvor kollegerne er. Man skal både have et stærkt drive for at gøre noget og have en god relationskompetence. Vejlederens brug af metoder må afhænge af målgruppen og det aktuelle behov. Ideelt set kan vejlederne anvende en bred vifte af vejledningsmetoder, som kan bringes i spil efter behov. Det kan være co-teaching, aktionslæringsforløb, kurser, mesterlæreforløb, oplæg mv."

8/

Brug læringscentret til kvalificering af indkøb

"Læringscentret som team har en særlig rolle i forbindelse med indkøb af læremidler og kan være med til at udvikle systematikker og kriterier for indkøb og validering af læringsressourcer. Næste gang skolen vil købe en fagportal, et trykt materiale mv., kan læringscentret vurdere materialet ud fra de kriterier, der er mest relevante for skolen. Det kunne fx være i relation til det tværgående tema sproglig udvikling: Hvordan understøtter en bestemt læringsressource arbejdet med sproglig udvikling, som er grundlæggende for elevernes deltagelsesmulighed?"